κόν μου. Ὁ Βουρνεβὰλ ἀπέθανε πρὸ πέντε χρόνων. Δὲν εἰμπορῶ ἀκόμη νὰ παρηγορηθῶ.

⁂

Ἠγέρθη, ἔκαμεν ὀλίγα βήματα, καὶ τοποθετηθεὶς ἀπέναντί μου «Αἴ! μοῦ εἶπε, λέγω ὅτι ἡ διαθήκη τῆς μητρός μου εἶνε ὅ,τι ὡραιότερον, ὅ,τι νομιμότερον, ὅ,τι μεγαλοφρονέστερον εἰμπορεῖ νὰ κάμῃ μία γυναῖκα. Δὲν τὸ νομίζεις καὶ σύ;»

Τῷ ἔτεινα καὶ τὰς δύο μου χεῖρας: «Ναί, βεβαίως, φίλε μου» τῷ ἀπήντησα.

(Κατὰ τὸν Guy de Maupassant)

...Ω

ΤΑ ΕΛΑΒΕΝ ΟΠΙΣΩ

Εἶχον ἐρίσει, ἡ δὲ κόρη ἔλεγε δίδουσα αὐτῷ μικρὸν δέμα: «Ἐδῶ, κύριε. εἶνε ὅλα τὰ δῶρα ὅσα μοῦ ἔκαμες μέχρι τοῦδε. Τώρα πλέον ὅτε πᾶσα μεταξὺ μας σχέσις διεκόπη, δὲν πρέπει νὰ ἔχω κανὲν πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον νὰ μοῦ ἐνθυμίζῃ τὸ ἀνόητον παρελθόν».

«Ἔχεις δίκαιον, δεσποινίς,» ἀπήντησεν ἐκεῖνος «νομίζω ὅμως τι πρέπει καὶ ἐγὼ νὰ σᾶς ἐπιστρέψω ὅσα δῶρα μοὶ ἐκάματε».

«Ἐγὼ δὲν σᾶς ἔκαμα κανὲν δῶρον, ἐνθυμοῦμαι καλῶς».

«Πῶς, μοῦ ἐκάματε».

«Κύριε, ἐγώ;»

«Ἀγαπητή μου» ὑπέλαβεν ἐκεῖνος μετὰ ποιᾶς τινος συγκινήσεως «τὰ δῶρα ἅτινα μοὶ ἐκάματε εἶνε ἀνεκτίμητα! Θὰ μοῦ σπαράξουν τὴν καρδίαν ὅταν τὰ ἐπιστρέψω, δὲν ἔχω τὸ θάρρος νὰ τὸ κάμω».

«Λάβετε λοιπόν, κύριε, τὴν καλωσύνην νὰ μοὶ εἴπητε τί πράγματα εἶνε αὐτὰ περὶ τῶν ὁποίων μοὶ ὁμιλεῖτε;»

«Ἐννοῶ, τὰ φιλιὰ τὰ ὁποῖα μοῦ ἔδωκες! Δὲν ἀνήκουν εἰς ἐμὲ τώρα. Εἶνε χρέος μου νὰ τὰ ἐπιστρέψω. Συγχώρησόν με, ἀγάπη μου, ἀλλὰ... δὲν δύναμαι νὰ φύγω χωρίς...»

«Ὦ, φίλτατέ μου!»

Ὅτε δὲ τὸ ὡρολόγιον τῆς πόλεως ἐσήμαινε τὴν ἑνδεκάτην τῆς νυκτὸς καὶ ἐπὶ τρεῖς ὥρας κατόπιν, ὁ Γεώργιος ἀκόμη τὰ ἐπέστρεφεν.

(Μίμησις)

Γ. Π. Π.

Η ΔΕΙΛΗ ΦΑΛΗΡΟΠΟΥΛΑ

Αἰσθητικὴ Μελέτη

Ἡμέτερος καλλιτέχνης κύριος Γεώργιος Βροῦτος ἐπεράτωσε κατ' αὐτὰς νέον ἄγαλμα ὅπερ ἐπενόμασεν «Ἡ Δειλὴ Φαληροπούλα.

Παρθένος δέκα ὀκτὼ ἕως δέκα ἐνέα ἐτῶν εἰσέρχεται εἰς τὸ λουτρὸν καὶ ἐκδύεται ἵνα ριφθῇ εἰς τὴν θάλασσαν. Ἐννοεῖται, ὅτι ἡ τέχνη ἀνωτέρα τῆς αἰδοῦς δὲν ἐπιτρέπει εἰς τὸν καλλιτέχνην νὰ περιβάλῃ τὸ παρθενικὸν πλάσμα τῆς φαντασίας του διὰ τῆς ἐνδυμασίας τοῦ λουτροῦ, τῆς ὁποίας αἱ πτυχαί, καλύπτουσαι καὶ δυσμορφοῦσαι πολλαχοῦ τὰς γραμμὰς τοῦ σώματος, ἥκιστα θὰ συνῆδον πρὸς τὸν σκοπόν του.

Οὕτω λοιπὸν γυμνὴ κατέρχεται τὰς βαθμίδας μέχρι τῆς τελευταίας καὶ ἐγγίζει τὸ ἄκρον τοῦ ποδὸς εἰς τὴν θάλασσαν, τῆς ὁποίας ἡ ψυχρότης ἀφ' ἑνὸς καὶ ἡ ἀγρία θέα ἀφ' ἑτέρου ἐπιδρῶσιν αἰφνιδίως ἐπὶ τῆς δειλῆς φαντασίας της, καὶ ἡ κόρη διὰ μιᾶς κινήσεως ὅλως φυσικῆς, ζητεῖ νὰ ὀπισθοχωρήσῃ, ἀλλὰ μὴ δυνηθεῖσα ἄνευ περιστροφῆς τοῦ σώματος ὁλοκλήρου, κάθεται ἐπὶ τῆς πρώτης βαθμίδος, στηριζομένη διὰ τῶν χειρῶν, μὴ καὶ ἀκουσίως της παρασυρθῇ καὶ τολμήσῃ ἐκ δευτέρου τὴν κατάδυσιν.

Ἰδοὺ ἡ ὅλη ἱστορία τοῦ ἀγάλματος, τὸ ὁποῖον ἔμπνευσις ἀδρὰ συνέλαβε καὶ σμίλη ἀβροτέρα ἐξετέλεσε.

Τὸ πᾶν ἐνέκειτο εἰς τὴν ἀναπαράστασιν τοῦ αἰφνιδίου συναισθήματος, καὶ πρὸς τοῦτο δύο μέσα παρείχοντο εἰς τὸν καλλιτέχνην: ἢ δι' ἐντάσεως τῶν γραμμῶν τοῦ προσώπου καὶ τῶν μυϊκῶν γραμμῶν τοῦ σώματος νὰ ζητήσῃ ἐν τῇ κινήσει τὴν ἀναπαράστασιν τῆς δειλίας, ἢ νὰ ζητήσῃ αὐτὴν ἁπλῶς καὶ μόνον ἐν τῇ ἐκφράσει τῆς μορφῆς· τὸ πρῶτον μέσον εἶνε ἀληθέστερον ἐν τῇ φύσει, τὸ δεύτερον ἀβρότερον ἐν τῇ τέχνῃ. Καὶ τὸ δεύτερον τοῦτο μέσον προετίμησεν ὁ κ. Βροῦτος.

Ἡ κόρη ἄνευ ὡρισμένου σκοποῦ, ἄνευ ὡρισμένης τινος σκέψεως, ἴσως δὲ καὶ ἀκουσίως, κλίνει ἐλαφρῶς πρὸς τὰ δεξιὰ τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ βλέμμα της ἀορίστως ἀτενίζει πρὸς τὸν πόντον. Εἶνε τόσον ἐλαφρὰ ἡ συγκίνησις, ὥστε οὐδ' ἡ ἐλαχίστη ῥυτὶς περὶ τὰς ὀφρῦς, οὐδ' ἡ ἐλαχίστη κάθοδος γραμμῶν περὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς δηλοῖ τὴν ταραχήν της. Μόνον δὲ ἐν τῷ βλέμματι, ἀμυδρῶς καὶ μόλις, ἐμφαίνεται ἡ δειλία τῶν σκέψεών της, σκέψεων παιδικῶν, ἀορίστων, ἀγνώστων καὶ εἰς τὴν ἰδίαν αὐτῆς διάνοιαν. Εἰς ἀντίθεσιν τῆς ἐν τῷ βλέμματι ἀορίστου ταραχῆς ἔρχονται τὰ χείλη, τῶν ὁποίων αἱ γωνίαι ἀνερχόμεναι ἀνεπαισθήτως διαγράφουσι μειδίαμα ἐλαφρότερον πνοῆς· ὡς νὰ εἰρωνεύεται αὐτὴ ἑαυτὴν διὰ τὴν ἄκαιρον δειλίαν της. Ὡς δὲ ἐν τῷ βλέμματι μόλις τις μαντεύει τὴν ταραχήν, οὕτω καὶ εἰς τὰ χείλη μόλις δύναται νὰ διίδῃ τὸ ὑπολανθάνον μειδίαμα. Καὶ ἐν τῇ ἀοριστίᾳ ταύτῃ ἔγκειται ἅπας ὁ παρθενικὸς χαρακτὴρ τοῦ ἀγάλματος· μαντεύομεν τὰς σκέψεις μιᾶς παρθένου ἀλλὰ δὲν δυνάμεθα νὰ τὰς ὁρίσωμεν.

«Εἶμαι γυμνὴ— σκέπτεται ἡ δειλὴ Φαληροπούλα — εἶμαι γυμνὴ ἐγὼ ἀπέναντι τῆς φύσεως· τὸ πᾶν μετὰ πόθου μὲ βλέπει, ὁ οὐρανὸς μὲ βλέπει, ὁ ἀὴρ ἀκορέστως φιλεῖ τὴν γυμνότητά μου, τὸ κῦμα, ἐναγωνίως ἀφρίζον ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας προσδοκᾶ ἀνυπομόνως νὰ δεχθῇ καὶ νὰ καταφιλήσῃ τὰς γυμνάς σάρκας μου· εἶμαι γυμνὴ ἐγὼ ἀπέναντι τῆς φύσεως»... Καὶ ἐπὶ τῇ σκέψει ταύτῃ μυριάδας ὀφθαλμῶν διαβλέπει ἡ παρθενικὴ φαντασία της, ὀφθαλμῶν ἀκορέστων. Νομίζει τις ὅτι ἡ ἐν τῷ βλέμματι ἐκφραζομένη δειλία προέρχεται ἐξ αἰδοῦς μᾶλλον παρὰ ἐκ φόβου. Ὡς ἡ πρωτόπλαστος Εὔα, αἰσχύνεται καὶ αὕτη πρὸ τῆς ἰδίας γυμνότητος. «Μὴ φοβοῦ» τῇ ἀπαντᾷ τὸ χεῖλος «εἶσαι μόνη, οὐδεὶς σὲ βλέπει, οὐδεὶς σὲ ποθεῖ, ἀλλά... μήπως δὲν εἶσαι ὡραία; μήπως δὲν εἶσαι εὐμελής;» Καὶ ἐπὶ τῇ σκέψει ταύτῃ ἐλαφρά τις φιλαρέσκεια, ἀθῶος τις ἐγωισμὸς ἁπλοῦται ἐπὶ τῆς μορφῆς της, καταλήγων εἰς τὸ ὑπολανθάνον τοῦ χείλους μειδίαμα.

⁂

Ἐν τῇ ἐκφράσει τοῦ προσώπου ὁ καλλιτέχνης φαίνεται παλαιῶν καὶ ἀμφιρρέπων μεταξὺ τῆς κλασικῆς τέχνης τῶν ἀρχαίων, ἧς τὸ ὄνειρον εἶνε ἡ ἠρεμία τῶν γραμμῶν· καὶ τῆς συγχρόνου τέχνης, ἧς τὸ ὄνειρον εἶνε ἡ ἐν τῇ κινήσει παράστασις τῆς ζωῆς. Ἀμφοτέρων ὅμως τῶν σχολῶν τούτων σκοπὸς εἶνε ἡ ὅσον οἷον τε προσπέλασις εἰς τὸ τέλειον καλὸν, εἰς τὸ τέλειον κάλλος. Ἡ κίνησις τῶν μυϊκῶν γραμμῶν, λέγει ἡ κλασικὴ τέχνη, δυσμορφεῖ, παραμορφόνει· ἡ κίνησις τῶν γραμμῶν, λέγει ἡ σύγχρονος τέχνη, δίδει ζωήν, πνοήν, ψυχήν. Κατὰ δὲ τὴν γνώμην τοῦ Πλωτίνου, ἡ καλλονὴ ἔγκειται ἐν τῇ ζωῇ.

Ὁ κ. Βροῦτος, ποτισθεὶς εἰς τὰ νάματα τῆς κλασικῆς τέχνης ἐπηρεαζόμενος καὶ ὑπὸ τῆς ἀληθείας, ἥτις εγκρύπτεται ἐν τῇ τέχνῃ τῶν συγχρόνων, ζητεῖ τὸ ἰδανικόν του, χωρὶς ἴσως καὶ ὁ ἴδιος νὰ τὸ ἐννοῇ, εἰς μέσην τινα ὁδόν. Τοῦτο βλέπει τις καὶ ἐν αὐτῇ τῇ κόμῃ τῆς Δειλῆς Φαληροπούλας του. Ὁ κεκρύφαλος τῶν ἀρχαίων ὑπὲρ τὸν τράχηλον, ἡ ἀφελὴς ἀμέλεια τῶν τριχῶν ἐπὶ τοῦ μετώπου.

Ἀπὸ κορυφῆς μέχρις ἄκρου ποδὸς μία εἶνε ἡ ἄρχουσα γραμμή: «ἡ ὀφιοειδὴς (la ligne serpentine) ἡ γραμμὴ τῆς καλλονῆς, ἡ κατ' ἐξοχὴν γραμμὴ τῆς ζωῆς. Νομίζει τις ὅτι οἱ κυματισμοὶ τῆς πρὸ τῶν ποδῶν της θαλάσσης ἀνέρχονται καὶ διατρέχουσιν ὁλόκληρον τὸ σῶμα της, ὡς νὰ ἦτο καὶ τοῦτο συνέχεια τῶν κυμάτων της. Οὐδεμία γραμμὴ τοῦ σώματος ἐν ἠρεμίᾳ· τὸ πᾶν ἐν αὐτῷ κίνησις καὶ ζωή.

Ὁ τράχηλος καὶ ἡ ῥάχις εἶνε ἴσως τὰ δυνατώτερα σημεῖα τοῦ ἔργου.

Ὁ δεξιὸς ποῦς, στηριζόμενος ἐπιχαρίτως ἐπὶ τῆς τρίτης βαθμίδος, ὑποβοηθεῖ τὴν δύναμιν, ἣν ἡ κόρη καταβάλλει εἰς τοὺς βραχίονας καὶ οὕτω λυαίνει ὀλίγον τὴν ἐξόγκωσιν τῶν μυώνων, οἵτινες θὰ ἔδιδον ἴσως ἀρρενωποτέραν ἔκφρασιν εἰς τὴν δειλὴν κόρην τῆς φαντασίας του. Ὁ ποῦς δ' οὗτος κλίνει ὀλίγον ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ, δι' ὀρμεμφύτου κινήσεως, ἣν ὑπαγορεύει ἡ παρθενικὴ αἰδώς. Οὐδὲν δὲ φυσικώτε-